

Warszawa, 22 września

2021 r.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

RYB.kn.092.10.2021

Pan

Andrzej Rochmiński

Dyrektor Lubuskiego Oddziału

Regionalnego

ARiMR

al. Zjednoczenia 104

65-120 Zielona Góra

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 26 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego¹, zwanej dalej „ustawą z dnia 10 lipca 2015 r.”, w związku z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej² zwanej dalej „ustawą o kontroli”, została przeprowadzona kontrola w Lubuskim Oddziale Regionalnym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Al. Zjednoczenia 104, 65-120 Zielona Góra, zwanym dalej „Oddziałem”.

Zakres kontroli obejmował sprawdzenie prawidłowego wykonywania przez Instytucję Pośredniczącą powierzonych jej zadań Instytucji Zarządzającej, z przepisami prawa i programem operacyjnym „Rybacko i Morze” na lata 2014-2020, w tym w szczególności

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 251 i 875

² Dz. U. z 2020 r. poz. 224

poprzez weryfikację procesu obsługi operacji realizowanych w ramach działania 2.3 Inwestycje produkcyjne w akwakulturę, działania 2.5 Akwakultura świadcząca usługi środowiskowe oraz 2.8 Środki dotyczące zdrowia publicznego, objętych Priorytetem 2 - Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy zawartym w Programie Operacyjnym „Rybacktwo i Morze” na lata 2014-2020.

Zakres niniejszej kontroli systemowej był zgodny z założeniami Roczego Planu Kontroli Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze” 2014-2020 od 1.07.2020 r. do 30.06.2021 r. Instytucji Zarządzającej, zatwierdzonego w dniu 9 czerwca 2020 r. i dotyczył usprawnienia funkcjonowania badanych obszarów i jednostki.

Okres objęty kontrolą: od 2017 r. do 15 lutego 2021 r.

Wdrażanie pomocy przeprowadzane było na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. oraz:

- 1) rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej oraz wysokości stawek tej pomocy na realizację działań w ramach Priorytetu 2 - Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy, zawartego w Programie Operacyjnym „Rybacktwo i Morze”,³ zwanym dalej: „rozporządzeniem z wykonawczym”,
- 2) rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 21 września 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu oraz terminów przeprowadzenia kontroli realizacji strategii rozwoju lokalnego oraz w odniesieniu do operacji w ramach Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze” oraz wzoru upoważnienia do wykonywania czynności w ramach tych kontroli⁴.
- 3) rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 6 grudnia 2016 r. w sprawie zakresu i rodzaju sprawozdań oraz trybu i terminów ich przekazywania w ramach realizacji Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze”, zwanym dalej „rozporządzenia dot. sprawozdawczości”⁵.
- 4) rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie warunków i trybu udzielania i rozliczania zaliczek oraz zakresu i terminów składania wniosków o płatność w ramach programu finansowanego z udziałem środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego⁶.
- 5) rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 4 kwietnia 2017 r. w sprawie trybu, zakresu, terminów i szczegółowego sposobu rozliczania

³ Dz. U. z 2017 r. poz. 515, z późn. zm.

⁴ Dz. U. poz. 1645

⁵ Dz. U. poz. 2076

⁶ Dz. U. poz. 458

wydatków poniesionych w ramach realizowanych operacji Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze”⁷.

- 6) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006⁸.
- 7) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2328/2003, (WE) nr 861/2006, (WE) nr 1198/2006 i (WE) nr 791/2007 oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1255/2011⁹.

Kierownikiem podmiotu kontrolowanego w trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych był Pan Andrzej Rochmiński, natomiast funkcję kierownika Biura Wsparcia Inwestycyjnego pełnił Pan Jacek Socha.

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 22 lutego do 30 kwietnia 2021 r., przez (naczelnika Wydziału Kontroli i Nadzoru) oraz (referendarza w Wydziale Kontroli i Nadzoru) pracowników Departamentu Rybołówstwa oraz (głównego specjalistę) pracownika Departamentu Kontroli i Audytu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, na podstawie pisemnych imiennych upoważnień do kontroli odpowiednio nr 8a/PO Ryby 2020/2021, 8b/PO Ryby 2020/2021 oraz nr 2/2021 podpisanych z upoważnienia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi przez Dyrektora Generalnego Pana Roberta Bartolda w dniu 22 lutego 2021 r.

I. Ocena skontrolowanej działalności

1. Na podstawie skontrolowanych operacji, w zakresie wykonywania przez Oddział, powierzonych przez Instytucję Zarządzającą zadań Instytucji Pośredniczącej związanych z procesem obsługi operacji realizowanych w ramach działań: 2.3., 2.5., i 2.8. objętych Priorytetem 2, zawartym w PO RYBY 2014-2020, przy uwzględnieniu przyjętych kryteriów legalności i rzetelności stwierdzono, że:

⁷ Dz. U. poz. 754

⁸ Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013 r., str. 320, z późn. zm.

⁹ Dz. Urz. UE L 149 z 20.05.2014 r., str. 1

1) wszystkie skontrolowane wnioski o dofinansowanie, których weryfikacja zakończyła się wynikiem pozytywnym oraz wnioski o płatność zostały złożone w odpowiednich terminach (o dofinansowanie – w terminach naborów, o płatność – określonym w umowie o dofinansowanie);

2) skontrolowane umowy o dofinansowanie zostały sporządzone na właściwych wzorach i podpisane w wyznaczonych terminach przez upoważnione do tego osoby;

3) kontrolowany wniosek o płatność został prawidłowo zweryfikowany pod względem kompletności oraz formalno-merytorycznym w oparciu o Kartę weryfikacji wniosku o płatność;

4) Oddział zgodnie z przepisami krajowymi oraz unijnymi odmówił przyznania pomocy, na etapie 3 wniosków o dofinansowanie;

5) pracownicy Oddziału, w zakresie spraw objętych kontrolą, każdorazowo dokonali sprawdzenia wnioskodawców lub beneficjentów w rejestrze podmiotów wykluczonych;

6) Oddział prawidłowo realizował czynności kontrole w miejscu realizacji operacji u beneficjenta;

7) pracownicy prowadzący sprawy złożyli deklaracje bezstronności;

8) we wszystkich skontrolowanych sprawach, dane dotyczące wniosków o dofinansowanie, umów o dofinansowanie/zawieranych aneksów, wniosków o płatność, a także przeprowadzonych kontroli na miejscu zostały poprawnie wprowadzone do systemu LIDER. W 3 przypadkach został przekroczony termin na rejestrację wniosków o dofinansowanie;

9) Oddział dokonywał sprawdzenia beneficjentów pod kątem obowiązku stosowania ustawy prawo zamówień publicznych oraz weryfikacji poprawności udzielania zamówień przez beneficjentów zgodnie z zasadami konkurencyjnego wyboru wykonawców PO RYBY 2014-2020.

2. W odniesieniu do operacji poddanych kontroli zweryfikowano posiadanie pełnomocnictw przez osoby składające podpisy na badanych dokumentach i stwierdzono, że osoby podpisujące w imieniu Agencji zobowiązania i dokumenty posiadały odpowiednie pełnomocnictwo wydane przez Prezesa Agencji.

3. W skontrolowanych operacjach stwierdzono następujące uchybienia:

1) przystępowanie do weryfikacji zobowiązań umownych i sprawozdań rocznych dla spraw poddanych kontroli w ramach działania 2.5 odbywało się znacznie później od wpłynięcia dokumentów, co w konsekwencji powodowało, że weryfikacja kończyła się po roku;

2) płatność na rzecz beneficjenta w przypadku jednej operacji¹⁰ dokonana została niezgodnie z terminem wskazanym w umowie o dofinansowanie;

3) prowadzenie postępowania niezgodnie z książką procedur KP-563 w związku z niewypełnieniem części C3 karty weryfikacji wniosku o dofinansowanie K-1/563 *końcowy*

¹⁰ nr OR04-6521.5

wynik kontroli na miejscu pkt 1. W ramach jednej operacji¹¹ uchybienie polegało na braku zamieszczenia „x” w stosownym miejscu oraz braku podania daty i złożenia podpisu przez weryfikującego i nadzorującego.

4. Działania Oddziału w zakresie weryfikacji pod względem formalnym i merytorycznym prawidłowo złożonych wniosków o dofinansowanie oraz zobowiązań umownych ocenia się pozytywnie z uchybieniami wobec stwierdzenia w przypadku jednej operacji (OR04-6521.5-

1) niezidentyfikowania przez weryfikujących wniosek o dofinansowanie braku dysponowania przez wnioskodawcę na obiekt chowu i hodowli ryb jednym numerem weterynaryjnym, który obejmowałby wszystkie działki na terenie, których prowadzona jest realizacja operacji;

2) niezidentyfikowania przez weryfikujących, że złożona książka stawowa nie była potwierdzona własnoręcznym podpisem wnioskodawcy za rok poprzedzający dzień złożenia wniosku o dofinansowanie;

3) braku pisemnego wystąpienia przez Oddział do wnioskodawcy o uzupełnienie braków lub poprawę złożonych dokumentów lub uzupełnień, co było niezgodne § 46 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego;

4) przekroczenia terminu określonego w art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r.¹², na przeprowadzenie weryfikacji wniosku o dofinansowanie;

5) niezidentyfikowania przez Oddział przy weryfikacji realizacji zobowiązań umownych właściwych dla tej operacji, polegających na niezłożeniu przez beneficjenta w terminie do 31.05.2020 r.¹³ dokumentów niezbędnych do rozliczenia wymogów umownych za 2019 r. Brak pisma Oddziału w tej sprawie świadczyło o działaniu niezgodnym z § 51b ust. 1 rozporządzenia wykonawczego¹⁴;

6) potwierdzenia w części B1 I karty weryfikacji wniosku o dofinansowanie dostarczenia kopii księgi stawowej potwierdzonej własnoręcznym podpisem wnioskodawcy za rok poprzedzający dzień złożenia wniosku o dofinansowanie, co nie było zgodne z przekazanym kontrolującym skanem księgi stawowej.

II. Ustalenia kontroli

¹¹ nr OR04-6521.8

¹² W art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r określono, że rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie następuje w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia. W przypadku nierozpatrzenia wniosku w terminie instytucja pośrednicząca, o której mowa w art. 6 ust. 1, zawiadamia wnioskodawcę o przyczynach zwłoki, określając nowy termin rozpatrzenia wniosku, nie dłuższy niż 3 miesiące.

¹³ § 51a. rozporządzenia wykonawczego: W przypadku wypłaty pomocy na podstawie umowy o dofinansowanie beneficjent osobiście albo przez upoważnioną przez niego osobę dostarcza do Agencji, raz w roku, za każdy rok realizacji zobowiązań określonych w § 24, w terminie do dnia 31 maja roku następującego po każdym roku realizacji operacji, dokumenty określone w ust. 5 załącznika nr 5 do rozporządzenia.

¹⁴ Zgodnie z § 51b ust. 1 Jeżeli beneficjent nie dostarczył dokumentów wymienionych w ust. 5 załącznika nr 5 do rozporządzenia w terminie, o którym mowa w § 51a zgodnie z którym Agencja wzywa beneficjenta, w formie pisemnej, do dostarczenia tych dokumentów w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

1. Stan realizacji Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze 2014-2020 w Oddziale na 28 czerwca 2021 r.:

- 1) złożono 117 wniosków o dofinansowanie,
- 2) zawarto 99 umów o dofinansowanie,
- 3) złożono 7 wniosków o płatność końcową, z czego 3 uzyskały status kompletności.

1.1. Szczegółową kontrolą objęto 3 sprawy rozpatrzone negatywnie oraz 6 spraw rozpatrzonych pozytywnie, które zostały wytypowane zgodnie z założeniami Roczno Planu Kontroli na podstawie analizy ryzyka.

Kontrolą objęto następujące operacje:

Lp.	Znak sprawy	Status sprawy
1.	OR04-6521.8-	rozliczona/zakończona
2.	OR04-6521.5	rozliczona/zakończona
3.	OR04-6521.8-	rozliczona/zakończona
4.	OR04-6521.3.1	rozliczona/zakończona
5.	OR04-6521.5-	rozliczona/zakończona
6.	OR04-6521.8-	rozliczona/zakończona
7.	OR04-6521.5-	odmowa
8.	OR04-6521.3.2-	odmowa
9.	OR04-6521.3.1	odmowa

1.2. Opis procesu obsługi spraw w zakresie objętym kontrolą został zawarty w szczególności w niżej wymienionych książkach procedur:

- KP-611-563-ARiMR Obsługa wniosków o dofinansowanie w ramach Priorytetu 2 - Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy, zawartego w Programie Operacyjnym „Rybactwo i Morze”,
- KP-611-480-ARiMR Procedura zmiany umowy o dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego „Rybactwo i Morze”,
- KP-611-608-ARiMR Obsługa wniosków o płatność w ramach Priorytetu 2 Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej, i opartej na wiedzy, zawartego w Programie Operacyjnym „Rybactwo i Morze”,
- KP-611-170-ARiMR Monitorowanie terminowości składania rocznych sprawozdań z realizacji operacji w ramach Programu Operacyjnego „Rybactwo i Morze”.

2. Dokonywanie oceny formalno-merytorycznej wniosków o dofinansowanie

proceduralne:

1) w części B1 I karty weryfikacji wniosku o dofinansowanie, załączniki, przy zagadnieniu nr 9, weryfikujący zaznaczając „x” potwierdzili dostarczenie kopii księgi stawowej potwierdzonej własnoręcznym podpisem wnioskodawcy za rok poprzedzający dzień złożenia wniosku o dofinansowanie, co nie jest zgodne z przekazanym kontrolującym skanem księgi stawowej, która nie jest opatrzona podpisem beneficjenta a jedynie pieczętą „firmową”;

2) w trakcie weryfikacji dokumentacji związanej z operacją Oddział nie występował pisemnie do wnioskodawcy o uzupełnienie braków lub poprawę złożonych dokumentów w przypadku, gdy złożona dokumentacja tego wymagała. W wyniku, czego wnioskodawca czterokrotnie dokonywał samouzupełnienia wniosku o dofinansowanie. Powyższe postępowanie Oddziału było niezgodne z § 46 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego¹⁵;

3) weryfikacja wniosku o dofinansowanie została przeprowadzona z przekroczeniem terminu określonego w art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r.¹⁶;

2.4. W przypadku operacji nr OR04-6521.8-_____ ; stwierdzono uchybienie polegające na braku zaznaczenia X oraz braku wprowadzenia daty i złożenia podpisu przez weryfikującego i nadzorującego w karcie weryfikacji K-1/563 wniosku o dofinansowanie w części C3 *końcowy wynik kontroli na miejscu pkt 1.*

W związku z powyższym działalność Oddziału w obszarze poprawności weryfikacji formalno-merytorycznej wniosków o dofinansowanie ocenia się pozytywnie z uchybieniami.

3. Sporządzanie i podpisywanie umów o dofinansowanie/ aneksów do umów

3.1. W toku kontroli potwierdzono, że w kontrolowanych operacjach Oddział sporządzał umowy o dofinansowanie na obowiązujących wzorach oraz korzystał ze stosownej procedury zarówno przy ich sporządzaniu jak i podpisywaniu.

W związku z powyższym działalność Oddziału w obszarze sporządzanie i podpisywanie umów o dofinansowanie/ aneksów do umów ocenia się pozytywnie.

3.2. **Stwierdzono uchybienie przy realizacji zobowiązań umownych właściwych dla operacji nr OR04-6521.5-_____ polegającą na:**

¹⁵ w § 46 ust. 2 określono, że w przypadku gdy wniosek o dofinansowanie wymaga uzupełnienia, wnioskodawca jest wzywany w formie pisemnej, w postaci papierowej albo elektronicznej za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną, do usunięcia braków lub złożenia wyjaśnień w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

¹⁶ w art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r określono, że rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie następuje w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia. W przypadku nierozpatrzenia wniosku w terminie instytucja pośrednicząca, o której mowa w art. 6 ust. 1, zawiadamia wnioskodawcę o przyczynach zwłoki, określając nowy termin rozpatrzenia wniosku, nie dłuższy niż 3 miesiące.

1) niezłożeniu przez beneficjenta w terminie do 31.05.2020 r. dokumentów niezbędnych do rozliczenia wymogów umownych za 2019 r. Beneficjent w celu wykazania realizacji zobowiązań umownych za rok 2019 złożył dopiero w dniu 30.07.2020 r. wyciąg z księgi stawowej obiektu . Brak pisma Oddziału w tej sprawie, świadczy o zachowaniu niezgodnym z § 51b ust. 1 rozporządzenia wykonawczego. Jeżeli beneficjent nie dostarczył dokumentów wymienionych w ust. 5 załącznika nr 5 do rozporządzenia w terminie, o którym mowa w § 51a zgodnie z którym Agencja wzywa beneficjenta, w formie pisemnej, do dostarczenia tych dokumentów w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

3.3. Przystępowanie do weryfikacji zobowiązań umownych za rok 2018 oraz 2019 dla spraw poddanych kontroli w ramach działania 2.5 odbywało się znacznie później od wpłynięcia dokumentów niezbędnych do rozliczenia wymogów umownych, co w konsekwencji powodowało, że weryfikacja kończyła się po roku. Weryfikacja zobowiązań za rok 2020 r. nie rozpoczęła się w czasie przeprowadzania niniejszej kontroli.

Pomimo, że procedury KP-611-170-ARiMR oraz KP-611-570-ARiMR/1z nie wskazywały terminu, do którego miałyby zakończyć się weryfikacja realizacji wymogów, zwleknięcie przez Oddział z oceną prawidłowości realizacji zobowiązań umownych właściwych dla działania 2.5 nie powinno być mieć miejsca, gdyż ewentualne późniejsze wykrycie nieprawidłowości mogłoby negatywnie wpłynąć zarówno na beneficjenta (wysokość odsetek) jak i na budżet unijny.

Ponadto, zgodnie z Wytyczną z dnia 20 stycznia 2020 r., znak DR.F.7410.3.2020.EK, po każdym roku realizacji operacji przez Beneficjentów działania 2.5, Oddział powinien do dnia 31 października zweryfikować zobowiązania określone w umowach o dofinansowanie. Termin, wskazany w Wytycznych, został wprowadzony do KP-611-570-ARiMR/2z.

4. Ważność pełnomocnictw osób składających podpisy na badanych dokumentach

Wszystkie objęte kontrolą sprawy, w tym umowy o dofinansowanie, wezwania do usunięcia braków formalnych oraz do złożenia wyjaśnień skierowane do wnioskodawców w ramach operacji były podpisywane przez osobę upoważnioną – kierownika BWI, na podstawie odpowiedniego pełnomocnictwa wydanego przez Prezesa Agencji obejmującego m. in. podejmowanie rozstrzygnięć w trakcie postępowań w sprawach przyznania pomocy, zawieranie i zmiany w imieniu Agencji umów o dofinansowanie i podejmowanie rozstrzygnięć w trakcie rozpatrywania wniosków o płatność. Każdorazowo pełnomocnictwo dla kierownika BWI załączano do umowy o dofinansowanie.

Pełnomocnictwo zostało sprawdzone pod kątem prawidłowości i zakresu umocowania, terminu ważności oraz sposobu wykorzystania - nie sformułowano zastrzeżeń w tym obszarze.

W badanym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości ani uchybień. Pełnomocnictwo zostało prawidłowo wydane, umowy i wezwania były podpisywane przez upoważnione

osoby.

W związku z powyższym działalność Oddziału w zakresie posiadania ważnych pełnomocnictw przez osoby składające podpisy na badanych dokumentach ocenia się pozytywnie.

5. Dokonywanie płatności oraz ocena formalno-merytoryczna wniosków o płatność

5.1. W ramach wytypowanych do kontroli dziewięciu operacji, dla pięciu przyznano pomoc w postaci refundacji poniesionych strat w związku, z czym beneficjenci nie byli zobowiązani do składania wniosków o płatność (trzy operacje zostały rozpatrzone odmownie na etapie wniosku o dofinansowanie), natomiast jedna operacja została zakończona, do której beneficjent złożył wniosek o płatność.

W związku z powyższym kontroli podlegał jeden wniosek o płatność końcową. Wniosek został złożony do Oddziału w terminie określonym w umowie o dofinansowanie, wraz z załączonymi dokumentami, opatrzony pieczęcią Oddziału Regionalnego oraz pieczęcią dzienną (z datą wpływu podpisany w miejscu do tego wyznaczonym przez osobę przyjmującą).

Wniosek o płatność w ramach kontrolowanej operacji był przygotowany na formularzu udostępnionym przez Oddział. Załączone do wniosku o płatność dokumenty złożono w postaci papierowej, w formie kopii potwierdzonych za zgodność z oryginałem przez pracownika Oddziału. Wniosek o płatność został poprawnie zweryfikowany pod względem formalnym i merytorycznym w oparciu o Kartę weryfikacji wniosku o płatność (K- 1/608).

5.2. Stwierdzono, że płatności na rzecz beneficjenta operacji nr OR04-6521.5-1 dokonano niezgodnie z terminem wskazanym w umowie o dofinansowanie. Zgodnie z § 6 ust. 2 *Pomoc zostanie wypłacona do 21 dni od dnia podpisania umowy*. Umowa została podpisana 7.12.2020 r. zatem płatność powinna zostać dokonana do 28.12.2020 a miała miejsce 30.12.2020 r. czyli po 23 dniach.

W zakresie oceny formalno-merytorycznej wniosku o płatność nie stwierdzono nieprawidłowości ani uchybień. Dla kontrolowanej operacji wniosek o płatność został przyjęty i procedowany prawidłowo.

W związku z powyższym działalność Oddziału w zakresie dokonywania oceny formalno-merytorycznej wniosków o płatność ocenia się pozytywnie natomiast w zakresie dokonywania płatności potrzebne są usprawnienia.

6. Działania Oddziału związane z odmową przyznania pomocy (dofinansowania)

6.1. W toku kontroli potwierdzono, że Oddział zgodnie z przepisami krajowymi oraz unijnymi odmówił przyznania pomocy, na etapie wniosku o dofinansowanie operacji nr OR04-6521.3.1-1 (odmowa przyznania pomocy wiązała się z niespełnieniem warunków jej otrzymania) oraz operacji nr OR04-6521.5-1 (wniosek o dofinansowanie nadany

do Oddziału przed terminem rozpoczęcia naboru).

Natomiast w przypadku operacji nr OR04-6521.3.2-1 beneficjent na etapie wniosku o dofinansowanie zdecydował o rezygnacji ubiegania się o dofinansowanie w ramach programu ze względów osobistych.

W danym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości ani uchybień.

W związku z powyższym działalność Oddziału związaną z odmową przyznania pomocy (dofinansowania) ocenia się pozytywnie.

7. Dokonywanie przez Oddział kontroli wnioskodawców/beneficjentów w rejestrze podmiotów wykluczonych.

7.1. We wszystkich skontrolowanych operacjach potwierdzono przeprowadzanie przez Oddział kontroli beneficjentów lub wnioskodawców w rejestrze podmiotów wykluczonych poprzez wystosowywanie zapytań do Ministerstwa Finansów za pośrednictwem elektronicznej platformy usług administracji publicznej (ePUAP), w zakresie występowania wnioskodawcy jak i beneficjenta w rejestrze podmiotów wykluczonych, który zgodnie z art. 210 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁷ prowadzi Minister Finansów. Informacje zwrotne Ministerstwa Finansów dot. niefigurowania podmiotu w prowadzonym rejestrze podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich były przekazywane do Oddziału i umieszczane w aktach sprawy.

Sprawdzanie w rejestrze podmiotów wykluczonych dokonywane było na każdym etapie wymaganym obowiązującą procedurą.

7.2. Dodatkowo, Oddział dokonywał weryfikacji podmiotów w rejestrze naruszeń, o którym mowa w art. 80 ustawy z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim.

W badanym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości ani uchybień.

W związku z powyższym działalność Oddziału w zakresie weryfikacji beneficjentów/wnioskodawców zarówno w rejestrze podmiotów wykluczonych jak i w rejestrze naruszeń ocenia się pozytywnie.

8. Przeprowadzanie kontroli w miejscu realizacji operacji

8.1. Kontrola na miejscu realizacji operacji została przeprowadzona przez Oddział w trzech operacjach objętych niniejszą kontrolą. Dwie operacje zostały skontrolowane na etapie wniosku o dofinansowanie. Jedna na etapie wniosku o płatność końcową. Czynności kontrolne były przeprowadzane przez Biuro Kontroli na Miejscu po wcześniejszym zawiadomieniu wnioskodawcy/beneficjenta o kontroli.

8.2. W wyniku przeprowadzonej kontroli na miejscu Oddział stwierdził nieprawidłowość:

¹⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 305.

1) opisaną kodem DRM13- tj. zadeklarowana powierzchnia stawu była mniejsza od powierzchni stwierdzonej – dotyczy operacji nr OR04-6521.5-
2) w zakresie braku informacji w księdze stawowej nt. rodzaju i ilości wykorzystanych pasz dla stawów: / ramach operacji nr OR04-6521.5-
Natomiast w księdze stawowej ujęto łączną ilość oraz rodzaj pasz dla wszystkich stawów wchodzących w skład Gospodarstwa Rybackiego sp. z o. o. z/s Międzyrzeczu.

W toku niniejszej kontroli, nie stwierdzono uchybień lub nieprawidłowości podczas weryfikacji postępowania Oddziału związanego z przeprowadzaniem kontroli na miejscu realizacji operacji.

9. Dokonywanie przez beneficjenta zamówień zgodnie z zasadami konkurencyjnego wyboru wykonawców ramach PO RYBY 2014-2020 lub przepisami z zakresu zamówień publicznych

9.1. Na podstawie sekcji D Karty weryfikacji wniosku o dofinansowanie Oddział dokonywał sprawdzenia w oparciu o wniosek i przedłożoną dokumentację, czy wnioskodawca jest zobligowany do stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych (PZP)¹⁸: podmiotowo w zakresie określonym w art. 3 PZP i przedmiotowo w art. 4, art. 4b, art. 4d PZP.

W ramach kontrolowanych operacji ustalono, że wnioskodawcy nie byli zobowiązani do stosowania ustawy PZP podczas realizacji operacji.

9.2. W toku sprawdzenia na podstawie przekazanych przy wniosku o płatność dokumentów Oddział wypełniał część Karty weryfikacji wniosku o płatność (K-1/608) dotyczącą weryfikacji zasad konkurencyjności wyboru wykonawców w ramach PO RYBY 2014-2020.

W kontrolowanej sprawie kontrolujący stwierdzili, że wybór najkorzystniejszej oferty został dokonany zgodnie z zasadami konkurencyjnego wyboru wykonawców ramach PO RYBY 2014-2020. Weryfikacja zakończyła się wynikiem pozytywnym.

W badanym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości ani uchybień. W kontrolowanej sprawie beneficjent dokonywał wyboru wykonawcy zgodnie z zasadami konkurencyjnego wyboru wykonawców ramach PO RYBY 2014-2020.

10. Składanie przez beneficjentów sprawozdań okresowych i końcowych z realizacji operacji

10.1. W § 4 ust.1 pkt 3 lit. a i b rozporządzenia dot. sprawozdawczości określono, że beneficjenci są zobowiązani do składania do Instytucji Pośredniczącej sprawozdania końcowego wraz z wnioskiem o płatność końcową, oraz rocznego – w terminie do 31 stycznia każdego roku w okresie 5 lat po otrzymaniu płatności końcowej.”

W wyniku kontroli potwierdzono, że beneficjenci zgodnie z terminem określonym w ww. rozporządzeniu składali sprawozdania okresowe i końcowe z realizacji operacji.

¹⁸ tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 2019, z 2020 r. poz. 288, 875, 1492, 1517, 2275, 2320, z 2021 r. poz. 464.

10.2. W przypadku operacji nr OR04-6521.5-1 _____ złożone w dniu 22.01.2020 r. sprawozdanie za rok 2019 wymagało poprawy. Beneficjent dostarczył w dniu 22.05.2020 r. poprawne sprawozdanie, którego weryfikacja przez Oddział zakończyła się 4.11.2020.

10.3. Ustalono, że sprawozdanie za rok 2019 złożone w dniu 14.01.2020 r. dla operacji nr OR04-6521.5- _____ wymagało poprawy. Beneficjent dostarczył w dniu 13.11.2020 r. poprawne sprawozdanie, którego weryfikacja przez Oddział zakończyła się tego samego dnia. Natomiast sprawozdanie za rok 2020 beneficjent złożył w dniu 28.01.2021 r. Oddział nie rozpoczął weryfikacji w czasie kiedy była prowadzona przedmiotowa kontrola.

10.4. W związku z powyższym stwierdza się, że przystępowanie do weryfikacji sprawozdań za rok 2018 r. oraz 2019 dla spraw poddanych kontroli w ramach działania 2.5 odbywało się znacznie później od wpłynięcia dokumentów, co w konsekwencji powodowało, że weryfikacja kończyła się po roku. Weryfikacja sprawozdań za rok 2020 r. nie rozpoczęła się w czasie przeprowadzania niniejszej kontroli.

W badanym zakresie, kontrolujący stwierdzili zwłokę w podejmowaniu czynności weryfikacyjnych sprawozdań rocznych.

11. Prawidłowość wprowadzania danych w systemie LIDER

11.1. Podczas czynności kontrolnych potwierdzono, że dane dotyczące wniosków o dofinansowanie, umów o dofinansowanie/zawieranych aneksów, wniosków o płatność, a także przeprowadzonych kontroli na miejscu zostały poprawnie wprowadzone do aplikacji LIDER przez Oddział.

11.2. W przypadku operacji nr OR04-6521.8- _____, OR04-6521.8- _____ i oraz OR04-6521.3.1- _____ został przekroczony termin na rejestrację wniosku o dofinansowanie w aplikacji LIDER. Zgodnie z zaleceniem ogólnym nr 5 zawartym w instrukcji weryfikacji wniosku dofinansowanie (IK/563) stanowiącej załącznik do Książki Procedur KP-563-ARiMR *Wniosek o dofinansowanie należy wprowadzić do aplikacji Lider (zakres PRiM) bezpośrednio po jego wpłynięciu do Agencji (najpóźniej następnego dnia po jego wpłynięciu), zgodnie z zasadami opisanymi w Dokumentacji Użytkownika aplikacji Lider.*

W kontrolowanym zakresie stwierdzono uchybienie polegające na przekroczeniu terminu rejestracji wniosku o dofinansowanie w aplikacji LIDER dla spraw: OR04-6521.8- _____, OR04-6521.8- _____ i oraz OR04-6521.3- _____

Pozostałe dane zostały poprawnie wprowadzone.

III. Zalecenia pokontrolne

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia i uchybienia, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli, zalecam:

1. Przeprowadzać rzetelną ocenę dołączonych do wniosku o dofinansowanie dokumentów w celu wyeliminowania ryzyka przyznania dofinansowania nieuprawnionym podmiotom. W szczególności należy dążyć do uzyskania dokumentu, który pozwoli jednoznacznie uznać, że informacje w nim zawarte są spójne z treścią wniosku o dofinansowanie. Ponadto każdorazowo należy badać czy załączniki dołączone do wniosku o dofinansowanie są zgodne z wymienionymi w załączniku nr 4 do rozporządzenia wykonawczego.
2. Przeprowadzać ocenę spraw zgodnie z zapisami rozporządzenia wykonawczego w szczególności należy stosować zapisy § 46 rozporządzenia wykonawczego w sytuacji gdy wniosek o dofinansowanie wymaga uzupełnienia lub poprawy.
3. Rozpatrywać wnioski o dofinansowanie w terminie określonym w art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r.
4. Dołożyć większej staranności przy weryfikowaniu dokumentów niezbędnych do rozliczenia wymogów umownych w ramach działania 2.5. a także przystępować do ich oceny bez zbędnej zwłoki.
5. Rzetelnie wypełniać karty weryfikacji wniosku o dofinansowanie w zakresie uzupełniania wszystkich danych oraz podpisów i dat osób weryfikujących i zatwierdzających, zgodnie z zapisami Książki Procedur KP-563.
6. Systematycznie rejestrować wnioski o dofinansowanie w aplikacji Lider (najpóźniej następnego dnia po jego wpłynięciu), zgodnie z zaleceniem ogólnym nr 5 instrukcji weryfikacji wniosku o dofinansowanie (IK/563) stanowiącej załącznik do Książki Procedur KP-563-ARiMR.

Proszę Pana Dyrektora o powiadomienie mnie o działaniach podjętych w celu zrealizowania zaleceń/wykorzystania wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Robert Bartold
Dyrektor Generalny
/podpisano elektronicznie/